

86 - ఎనుబది ఆరవ దశకము

॥ సౌల్యదులవధ - భారతయుద్ధము ॥

సౌల్యో బైష్మీవివాహే యదుబలవిజితశ్చంద్రచూడాద్విమానం
 విందన్ సౌభం స మాయీ త్వయి వసతి కురూంస్త్యత్పురీమభ్యభాంక్షీత్ ।
 ప్రద్యుమ్నస్తం నిరుంధన్ నిఖిలయదుభటైర్వ్యగ్రహీదుగ్రవీర్యం
 తస్యామాత్యం ద్యుమంతం వ్యజని చ సమరస్సప్తవింశత్యహాంతమ్ ॥ (86.1)

తావత్త్వం రామశాలీ త్వరితముపగతః ఖండితప్రాయసైన్యం
 సౌభేశం తం న్యరుంధాః స చ కిల గదయా శార్జ్జు మభ్రంశయత్ తే ।
 మాయాతాతం వ్యహింసీదపి తవ పురతస్తత్త్వయాపి క్షణార్థం
 నాజ్ఞాయీత్యాహురేకే తదిదమవమతం వ్యాస ఏవ న్యషేధీత్ ॥ (86.2)

క్షిప్త్వా సౌభం గదాచూర్ణితముదకనిధౌ మంక్షు సౌల్యేఽపి చక్రే-
 ణోత్కృత్తే దంతవక్త్రః ప్రసభమభిపతన్నభ్యముంచద్గదాం తే ।
 కౌమోదక్యా హతోఽసావపి సుకృతనిధిశ్చైద్యవత్ ప్రాపదైక్యం
 సర్వేషామేష పూర్వం త్వయి ధృతమనసాం మోక్షణార్థోఽవతారః ॥ (86.3)

త్వయ్యాయాతేఽథ జాతే కిల కురుసదసి ద్యూతకే సంయతాయాః
 క్రందంత్యా యాజ్ఞసేన్యాస్సకరుణమకృథాశ్చేలమాలామనంతామ్ ।
 అన్నాంతప్రాప్తశర్వాంశజమునిచకితద్రౌపదీ చింతితోఽథ
 ప్రాప్తశ్శాకాన్నమశ్నన్ మునిగణమకృథాస్తృప్తిమంతం వనాంతే ॥

(86.4)

యుద్ధోద్ధ్యోగేఽథ మంత్రే మిలతి సతి వృతః ఫల్గునేన త్వమేకః
 కౌరవ్యే దత్తసైన్యః కరిపురమగమో దౌత్యకృత్ పాండవార్థమ్ ।
 భీష్మద్రోణాదిమాన్యే తవ ఖలు వచనే ధిక్కుతే కౌరవేణ
 వ్యావృణ్యన్ విశ్వరూపం మునిసదసి పురీం క్షోభయిత్వాగతోఽభూః ॥

(86.5)

జిష్ణోస్త్యం కృష్ణ సూతః ఖలు సమరముఖే బంధుఘాతే దయాలుం
 ఖిన్నం తం వీక్ష్య వీరం కిమిదమయి సఖే! నిత్య ఏకోఽయమాత్మా ।
 కో వధ్యః కోఽత్ర హంతా తదిహ వధభియం ప్రోజ్ఞ్య మయ్యర్చితాత్మా
 ధర్మ్యం యుద్ధం చరేతి ప్రకృతిమనయథా దర్శయన్ విశ్వరూపమ్ ॥

(86.6)

భక్తోత్తంసేఽథ భీష్మే తవ ధరణిభరక్షేపకృత్యైకసక్తే
 నిత్యం నిత్యం విభిందత్యవనిభృదయుతం ప్రాప్తసాదే చ పార్థే ।
 నిశ్శస్త్రత్వప్రతిజ్ఞాం విజహదరివరం ధారయన్ క్రోధశాలీ-
 వాధావన్ ప్రాంజలిం తం నతశిరసమథో వీక్ష్య మోదాదపాగాః ॥

(86.7)

యుద్ధే ద్రోణస్య హస్తిస్థిరరణభగదత్తేరితం వైష్ణవాస్త్రం
 వక్షస్యాధత్త చక్రస్థగితరవిమహాః ప్రార్థయన్ సింధురాజమ్ ।
 నాగాస్త్రే కర్ణముక్తే క్షితిమవనమయన్ కేవలం కృత్తమౌళిం
 తత్రే తత్రాపి పార్థం కిమివ న హి భవాన్ పాండవానామకార్షీత్ ॥ (86.8)

యుద్ధాదౌ తీర్థగామీ స ఖలు హలధరో నైమిశక్షేత్రమృచ్ఛన్
 అస్రత్యుత్థాయీసూతక్షయకృదథ సుతం తత్పదే కల్పయిత్వా ।
 యజ్ఞఘ్నం బల్వలం పర్వణి పరిదలయన్ స్నాతతీర్థో రణాంతే
 సంప్రాప్తో భీమదుర్యోధనరణమశమం వీక్ష్య యాతః పురీం తే ॥ (86.9)

సంసుప్తద్రౌపదేయక్షపణహతధియం ద్రోణిమేత్య త్వదుక్త్యా
 తన్ముక్తం బ్రాహ్మమస్త్రం సమహృత విజయో మౌళిరత్నం చ జహే ।
 ఉచ్చిత్త్యై పాండవానాం పునరపి చ విశత్యుత్తరాగర్భమస్త్రే
 రక్షన్సంగుష్ఠమాత్రః కిల జఠరమగాశ్చక్రపాణిర్విభో! త్వమ్ ॥ (86.10)

ధర్మౌఘం ధర్మసూనోరభిదధదఖిలం ఛందమృత్యుః స భీష్మః
 త్వాం పశ్యన్ భక్తిభూమ్నైవ హి సపది యయౌ నిష్కలబ్రహ్మభూయమ్ ।
 సంయాజ్యాథాశ్వమేధైస్త్రిభిరతిమహితైర్ధర్మజం పూర్ణకామం
 సంప్రాప్తో ద్వారకాం త్వం పవనపురపతే! పాహి మాం సర్వరోగాత్ ॥ (86.11)

॥ ఇతి సౌల్యదులవధ — భారతయుద్ధము అను ఎనుబది ఆరవ దశకము సంపూర్ణము ॥